

Kadernota 2022

Voorzitter, collega raadsleden, ambtelijke ondersteuning en alle toehoorders,

Allereerst dank aan de ambtelijke organisatie voor het leesbare overzichtelijke document.

We zijn helaas de laatste tijd ook wel anders gewend.

Voor ons ligt de Kadernota 2022 die als opmaat naar de meerjarenbegroting gaat dienen. De laatste begroting van deze raadsperiode en dus ook de laatste begroting waar nog speerpunten uit het raadsprogramma Krachtig Zwijndrecht in kunnen worden meegenomen.

We zijn stevig aan het investeren in het ruimtelijke, fysieke en sociale domein. Deze investeringen zijn nodig om van Zwijndrecht een sterke en toekomstbestendige gemeente te maken. De koers uit het raadsprogramma gaat maatschappelijk effect hebben.

In uw inleiding komt u terug op het feit dat we in 2020 bewust een niet sluitende begroting hebben ingediend om daarmee een signaal af te geven aan de rijksoverheid. U weet dat de VVD u steunde in het signaal maar niet in de methode. Bij de begroting 2021 heeft het college en Raad gekozen voor een andere strategie die is samen te vatten als "scherp aan de wind zeilen", hiermee werd voorkomen dat we wederom onder preventief toezicht zouden komen.

Maar zoals u weet betekent scherp aan de wind varen ook het gevaar van kapseizen en dat willen we koste wat het kost voorkomen. U weet dat de VVD altijd scherp en kritisch is op de gemeentefinanciën. Zo zijn er ook in deze kadernota enkele posten waar wij onze vraagtekens bij zetten en waar wij aandacht voor vragen.

U geeft aan trots te zijn op de 1^e resultaten van het raadsprogramma en de daarop aangepaste (financiële) strategie. Zo stelt u dat door de combinatie van investeringen in het ruimtelijk-economisch en sociaal-maatschappelijk domein minder meerkosten op het sociaal domein zijn gerealiseerd.

Wij stellen u voor hier wat terughoudender te zijn in het vieren van de successen. Weliswaar zien we de eerste tekenen van een afbuigende stijging van de zorgkosten. Maar het is nog steeds een aanzienlijke en we moeten eerst nog maar eens zien dat de compensatie vanuit het rijk voldoende en structureel is.

U boekt een verwachte compensatie van 2,5 mln. voor 2022 (n.a.v. de arbitragezaak). Maar zekerheid hebben we vooralsnog niet en onze inschatting is dat die zekerheid er pas zal zijn als er daadwerkelijk een nieuwe regering is. Tot die tijd blijft er wat ons betreft te veel onzekerheid bestaan om nu de loftrompet te steken.

U spreekt over het dichterbij brengen van de zorg en daar staan we volledig achter. Echter de verwachte indieneffecten zijn effecten die we in het verleden iets te vaak hebben gehoord bij andere onderdelen en die dan toch niet gerealiseerd werden. Dus wat ons betreft zitten we op de goede weg qua richting, maar even wachten met juichen over het effect.

Verder zien we in de kadernota een forse inzet op het sociaal domein door oplopende organisatiekosten voor de transformatie (304.000), doorzetten zorgmariniers (160.000), vroegsignalering schulden (100.000), kwaliteitsborging Wijkteam (100.000) en bestrijding kindermishandeling (225.000). Bij elkaar 890.000 per jaar extra inzet of continuering van extra inzet in het sociaal domein. En zien we dan in de afgelopen raadperiode de vraag naar zorg stabiliseren of de gesignaleerde problematieken verminderen? U zegt van wel, maar wij kunnen het niet zien. We zullen u dan ook kritisch blijven volgen op dit onderdeel.

U geeft verder aan dat Zwijndrecht krachtiger is en wordt en dat dit leidt tot een gunstiger financieel perspectief. Waar blijkt dat dan concreet uit? De VVD denkt dat u onze burgers en ondernemers voor de gek houdt.

Omdat we scherper aan de wind gaan varen en dus meer risico nemen, vergoedingen gaan inboeken die we nog niet hebben, kapitaallasten gaat dekken uit reserves gaat het op eens beter? Dit lijkt ons een onjuiste voorstelling van zaken.

Bij het begin van dit raadsprogramma hebben we een ambitieus programma opgesteld waarbij we bijna unaniem hebben aangegeven dat onze bevolkingssamenstelling zal moeten gaan veranderen om in de toekomst een financieel gezonde gemeente te kunnen blijven.

We hebben ons met z'n allen gerealiseerd dat dit een proces van de (zeer) lange adem zou zijn omdat het een relatieve afbouw van sociale woningbouw ten gunste van het midden en hoger segment zou inhouden. Dit is een proces wat pas na wellicht tien (dan wel tientallen) jaren effect zal sorteren. Wilt u ons doen geloven dat dit effect nu al na amper 3 jaar uitvoering zichtbaar is door het bouwen van wellicht enkele tientallen woningen extra? Als dat zo is kunt u toveren.

En natuurlijk moet je investeren om ontwikkelingen mogelijk te maken en daar vind u in de VVD ook zeker een medestander. We hebben dan ook geen enkel bezwaar tegen de woningbouwontwikkelingen die in de gemeente plaatsvinden, maar u klopt zich wat ons betreft iets te nadrukkelijk op de borst over wat er al is bereikt.

Dan nog twee zaken waar u bij de VVD de handen niet voor op elkaar gaat krijgen.

C9. Klimaatadaptatie in investeringen (IP)

Het IP wordt opgesteld op basis van ramingen. Deze ramingen zijn op dit moment nog gebaseerd op het principe "nieuw voor oud". Een gelijkwaardige vervanging van bestaande infrastructuur en riolering. Nu stelt u voor om voor nieuwe projecten standaard 10% meer in te ramen voor klimaatadaptatie, duurzaamheid en circulariteit. Dit zou bijdragen aan een efficiëntere en doelmatigere werkwijze. Iets waar wij het uiteraard mee eens zijn.

U geeft aan dat door het standaard verhogen met 10% de noodzaak voor aanvullend krediet vervalt. Dit is naar onze mening niet juist. Als u op voorhand een juiste raming maakt (incl. de genoemde beleidsthema's) dan is aanvullend krediet sowieso niet aan de orde.

Wat u naar onze mening doet is op oneigenlijke gronden een extra post onvoorzien van 10% ramen. Waarom niet gewoon op voorhand per project ramen? 10% is veel te grof. We zien het al voor ons. Bij een "eenvoudig" herbestratings- en rioleringsproject heeft u geen 10% nodig omdat er bijvoorbeeld maar weinig duurzaamheidsmaatregelen te nemen zijn. Er ontstaat dan onbedoelde ruimte om eventuele andere tekorten op te vangen zonder dat u daarover de Raad hoeft te informeren. En als het omgekeerde zich voordoet en u meer dan de 10% nodig heeft dan zult u alsnog de raad om aanvullend krediet komen vragen.

C11. Gemeentelijk Vervoersplan (GVVP)

In 2016 is het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan vastgesteld. Dit plan bestond uit een beleids- en een uitvoeringsprogramma. Het beleidsprogramma loopt tot 2030, maar het uitvoeringsprogramma is reeds verlopen. Het GVVP is geëvalueerd en er is een nieuw uitvoeringsprogramma opgesteld.

Het GVVP is inmiddels in eerste termijn in de carrousel behandeld. Met de raad is afgesproken dat het GVVP in september opnieuw in de carrousel wordt besproken. Afhankelijk van de besluitvorming wordt de financiële aanvraag definitief verwerkt in de begroting. In het GVVP is in totaal gerekend met in totaal € 3.350.000 aan investeringen.

In de eerste termijn is de wethouder niet eens toegekomen aan een beantwoording van de vele vragen die er lagen. Om dan nu al deze uitgangspunten in de begroting te verwerken gaat ons te ver. De uitvoering van de investeringen in de openbare ruimte kunt u ook gewoon in het IP opnemen en dan met aparte raadsbesluiten bij ons terug komen.

Om maar een voorbeeld te noemen. U stelt voor om bij de herinrichting van de Rotterdamseweg over te gaan tot een (gedeeltelijke) fietsstraat. Wanneer gaat deze herinrichting plaatsvinden? Naar wij inschatten niet voor 2025? Waarom dan via het GVVP alvast krediet reserveren? Dus resume: gewoon opnemen in het IP en niet in het GVVP en via de kadernota alvast in de begroting.

De VVD zal daarom ook een amendement indienen om onderdeel C9 en C11 uit de besluitvorming te halen.

Dank u voor de aandacht.